

Михальський Юрій Анатолійович,
*кандидат юридичних наук, Заслужений юрист України,
Голова Всеукраїнської професійної спілки правників*

АУДИТ У СФЕРІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Аудит буває внутрішнім і зовнішнім (залежно від суб'єкта його проведення), обов'язковим і добровільним (залежно від суб'єкта та обов'язковості його проведення). Обов'язковий зовнішній аудит стосується фінансової звітності банків і небанківських фінансових установ. Отже, коли говоримо про аудит, наприклад, у сфері грошового обігу, то тут особливо важливим є питання аудиту у банківській діяльності, аудиту фінансової звітності банківських і небанківських фінансових установ як суб'єктів, що опосередковують рух коштів, забезпечують належну організацію грошового обігу.

У п. 2.1 Положення про порядок подання банками до Національного банку України звіту аудитора за результатами щорічної перевірки фінансової звітності, затвердженому постановою НБУ від 9 вересня 2003 р. № 389, передбачено, що «річна фінансова звітність (консолідована фінансова звітність), що подається банком до Національного банку та підлягає оприлюдненню, має бути перевірена аудиторською фірмою з метою висловлення нею думки про те, що фінансова звітність банку відображає (або не відображає) достовірно, в усіх суттєвих аспектах його фінансовий стан або надає (не надає) достовірну та справедливую інформацію про фінансовий стан банку відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності. Згідно з положеннями національних стандартів аудиту, які затверджуються Аудиторською палатою України відповідно до законодавства про аудиторську діяльність, аудиторська фірма може відмовитися від висловлення думки щодо фінансової звітності. Як бачимо у даному випадку йдеться про дотримання як вітчизняних, так і міжнародних стандартів

фінансової звітності фінансової звітності, що свідчить про обов'язкове їх врахування.

Позитивно, що на офіційних інтрнет-сторінках банків є можливість отримати інформацію про результати аудиторської перевірки.

На сьогодні є методичні рекомендації щодо проведення аудиту фінансової звітності деяких небанківських фінансових установ: Методичні рекомендації щодо проведення аудиту фінансової звітності кредитних спілок відповідно до Міжнародних стандартів аудиту затверджені рішенням Аудиторської палати України від 01 листопада 2012 р. № 260/6; Методичні рекомендації щодо формату аудиторського висновку за наслідками проведення аудиту річної фінансової звітності та іншої звітності недержавного пенсійного фонду та адміністратора недержавних пенсійних фондів, затверджені Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27 грудня 2005 р. № 5203 у редакції Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 19 жовтня 2006 р. № 6338. Натомість відсутні методичні рекомендації для ломбардів, страхових компаній (є лише Порядок складання звітних даних страховиків, затверджений Розпорядженням Держфінпослуг № 39 від 3 лютого 2004 р.). Більше того, як бачимо, Методичні рекомендації розробляються та затверджуються різними органами. На наш погляд, варто дотримуватися певної єдності у цьому питанні і рекомендації щодо проведення аудиту фінансової звітності банків і небанківських фінансових установ мають затверджуватися спеціальним органом, що регулює діяльність у сфері фінансових послуг.